

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАГАЛЬНА ПРОФЕСІЙНА (СЕРТИФІКАТНА) ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації
«Ефективні механізми запобігання корупції в органах публічної влади»

Шифр програми	ЗП/2022/012
Рік запровадження програми	2022 р.
Програму затверджено	протокол засідання Вченої ради МДУ №14 від 31.08.2022 р.
Програму погоджено	Наказ Національного агентства України з державної служби №128-22 від 05.12. 2022р.

ПРОФІЛЬ ПРОГРАМИ

1. Загальна інформація	
Назва програми	Ефективні механізми запобігання корупції в органах публічної влади
Шифр програми	ЗП/2022/012
Тип програми за змістом	Загальна професійна (сертифікатна) програма підвищення кваліфікації
Форма навчання	Змішана (поєднання очної та дистанційної з використанням спеціальних інтернет-платформ, веб-сайтів, електронних систем навчання)
Цільова група	державні службовці категорій «Б» та «В», посадові особи місцевого самоврядування 1-7 категорій.
Передумови навчання за програмою	Опрацювання основних нормативно-правових актів в сфері запобігання корупції та проходження анкетування для зарахування на програму підвищення кваліфікації
Найменування замовника освітніх послуг у сфері професійного навчання за програмою	-
Найменування партнера (партнерів) програми	-
Обсяг програми	2 кредити ЄКТС
Тривалість програми та організація навчання	2 тижні
Мова(и) викладання	українська мова
Напрямок(и) підвищення кваліфікації, який (які) охоплює програма	запобігання корупції та забезпечення доброчесності
Перелік професійних компетентностей, на підвищення рівня яких спрямовано програму	<ul style="list-style-type: none"> - знання законодавства у сфері публічного управління та адміністрування; - професійні знання; - впровадження та сприйняття змін; - командна робота та взаємодія
Укладач(і) програми	<p>Чечель Анна Олександрівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Маріупольського державного університету a.chechel@mdu.in.ua</p> <p>Тарасенко Денис Леонідович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри публічного управління та адміністрування Маріупольського державного університету d.tarasenko@mdu.in.ua</p> <p>Філіпенко Тетяна Вячеславівна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри права та публічного адміністрування Маріупольського державного університету tatkafili@gmail.com</p>

	Бражко Олена Вадимівна, доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри права та публічного адміністрування Маріупольського державного університету elena-br@ukr.net
2. Загальна мета	
Підвищення спроможності державних службовців вирішувати завдання і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування, спрямованих на підвищення рівня знань та розвитку умінь, що забезпечують здатність застосування ефективних механізмів запобігання корупції у публічній владі	
3. Очікувані результати	
За результатами навчання слухачі повинні демонструвати:	
Знання	<ul style="list-style-type: none"> - концептуальних підходів визначення поняття, сутності та форм корупції; - основних напрямків міжнародного співробітництва у сфері запобігання корупції; - тенденцій розвитку національної антикорупційної політики в контексті; - правових засад інституційної організації та функціональної діяльності органів державної влади як суб'єктів формування державної антикорупційної політики; - правового режиму залучення громадськості до антикорупційної діяльності, як складової процесу реалізації антикорупційної стратегії; - міжнародних та національних нормативно-правових та організаційних засад попередження корупції в органах влади; - поняття та складові механізму запобігання корупції в органах публічної влади - негативних наслідків, передбачених законодавством, у разі вчинення корупційних діянь.
Уміння	<ul style="list-style-type: none"> - застосовувати понятійно-категоріальний апарат, нормативно-правову лексику і спеціальну термінологію у сфері запобігання корупції; - визначати основні причини виникнення корупції як суспільного явища; - аналізувати стан та перспективи запобігання та протидії корупції у контексті національної антикорупційної політики; - використовувати методичні підходи щодо подолання основних складнощів, які виникають під час здійснення аналізу стану корупції у публічній владі; - застосовувати у практичній діяльності норми законодавства у сфері запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у публічних інституціях.
Навички	<ul style="list-style-type: none"> - формулювання цілей і завдань спрямованих на успішне застосування механізмів запобігання корупції;

	<ul style="list-style-type: none"> - імплементації кращих світових практик у сфері запобігання та протидії корупції; - оцінювання результативності застосування механізмів запобігання корупції; - запровадження інформаційної кампанії щодо формування у громадськості негативного ставлення до корупції та її участі в заходах щодо запобігання корупції. - прогнозування труднощів у виявленні та попередженні конфлікту інтересів у процесі здійснення повноважень як суб'єктів публічної влади.
4. Викладання та навчання (методи навчання, форми проведення навчальних занять)	
<p>Навчання здійснюється у вигляді тематичних лекцій, інтерактивних лекцій з проведенням презентацій, дискусій, застосуванням методу кейс-стаді, практичних занять, семінарських занять, роботи в малих групах, індивідуальних занять, самостійної роботи на основі рекомендованих літературних та інформаційних джерел тощо.</p> <p>Наочні методи - ілюстрація, демонстрація; практичні методи: вправи, проблемно-пошукові методи, творчі роботи.</p>	
5. Ресурсне забезпечення дистанційного навчання	
Назви вебплатформи, вебсайту, електронної системи навчання, через які здійснюватиметься таке навчання, посилання (вебадреса)	Zoom, Moodle http://moodle.mdu.in.ua/ Інструменти Google Calendar, Google Disk, Skype, Office 365
Назва дистанційного курсу (модуля)	-
6. Оцінювання і форми поточного, підсумкового контролю	
Критерії оцінювання та їх питома вага у підсумковій оцінці (%)	Відвідування занять – 30% Самостійна робота – 30% Опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних матеріалів – 10% Поточний контроль – 10 % Підсумковий контроль – 20%
Форма та періодичність поточного контролю	Проводиться шляхом спілкування зі слухачами під час аудиторних занять, обговорення практичних ситуацій, а також перевірки виконання тестових завдань та анкетування.
Форма підсумкового контролю	Підсумкове тестування в дистанційному форматі

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

Етап навчання (сесія)	Назва модулів, тем	Кількість годин				
		загальна кількість годин/ кредитів ЄКТС за модулем	у тому числі:			
			аудиторні заняття	дистанційні заняття	навчальні візити	самостійна робота
1	2	3	4	5	6	7
Обов'язкові модулі програми (44 годин/1,5 ЄКТС)						
Сесія 1	Модуль 1. Корупція як небезпека для держави та суспільства (0,35 ЄКТС)					
	Тема 1.1. Поняття, види та форми корупції.	4/0,133	-	2	-	2
	Тема 1. 2. Генеза поглядів щодо визначення дефініції корупції	2/0,066	-	2	-	-
	Тема 1.3. Фактори та чинники виникнення корупції: політичні, економічні, організаційно-управлінські, соціально-психологічні	4/0,133	-	4	-	-
	Модуль 2. Місце антикорупційної політики у системі національних інтересів (0,35 ЄКТС)					
	Тема 2.1. Участь України в міжнародному співробітництві у сфері запобігання та протидії корупції	4/0,133	-	2	-	2
	Тема 2.2. Правові засади реалізації антикорупційної політики в Україні та місце серед них адміністративно-правового регулювання	4/0,133	-	4	-	-
	Тема 2.3. Напрями адміністративної реформи в контексті удосконалення антикорупційної політики в Україні	2/0,066	-	2	-	-
Сесія 2	Модуль 3. Механізми запобігання корупції в органах публічної влади (0,35 ЄКТС)					
	Тема 3.1. Публічна служба та корупційні ризики	4/0,133		4	-	-

	Тема 3.2. Механізми запобігання корупції в органах публічної влади Фактори запобігання корупції	6/0,2		4	-	2
Модуль 4. За крок до корупції: врегулювання конфлікту інтересів						
	Тема 4.1. Конфлікт інтересів як корупціогенний фактор.	2/0,066	-	2	-	-
	Тема 4.2. Психологічна складова конфлікту інтересів	4/0,133	-	2	-	2
	Тема 4.3. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у публічних інституціях	4/0,133	-	4	-	-
Вибіркові модулі програми: обирається 1 з 2 модулів (16 годин/0,5 ЄКТС)						
Сесія 3	Модуль 5. Міжнародні стандарти та світова практика запобігання корупції на публічній службі (0,3 ЄКТС)					
	Тема 5.1. Міжнародні стандарти запобігання корупції на публічній службі	4/0,133	-	4	-	-
	Тема 5.2. Світова практика запобігання корупції на публічній службі	4/0,133	-	2	--	2
	Модуль 6. Участь громадськості у механізмі запобігання корупції (0,3 ЄКТС)					
	Тема 6.1. Міжнародні стандарти участі громадськості у механізмі запобігання корупції	4/0,133	-	4	-	-
	Тема 6.2. Національне правове регулювання участі громадськості у механізмі запобігання корупції	4/0,133	-	2	-	2
Сесія 4	Модуль 7. Суб'єкти формування та реалізації державної антикорупційної політики (0,3 ЄКТС)					
	Тема 7.1. Органи державної влади як суб'єкти формування державної антикорупційної політики	4/0,133	-	4	-	-
	Тема 7.2. Система державних антикорупційних органів	4/0,133	-	2	-	2
	Модуль 8. Сутність та види юридичної відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення (0,3 ЄКТС)					
	Тема 8.1. Правова характеристика корупційного та	4/0,133	-	4	-	-

	пов'язаного з корупцією правопорушення					
	Тема 8.2. Юридична відповідальність за вчинення корупційних та пов'язаних із корупцією правопорушень	4/0,133	-	2	-	2
Сесія 5	Підсумковий контроль результатів навчання	4/0,133	-	4	-	-
Разом		60/2	-	48	-	12

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Корупція як небезпека для держави та суспільства

Тема 1.1. Поняття, види та форми корупції.

1. Багатоманіття розуміння феномену корупція.
2. Причини виникнення корупції
3. Видові особливості корупції.

Тема 1. 2. Генеза поглядів щодо визначення дефініції корупції

1. Етапи розвитку розуміння поняття «корупція»
2. Корупція в історії людства та шляхи протидії

Тема 1.3. Фактори та чинники виникнення корупції

1. Політичні та економічні фактори та чинники виникнення корупції
2. Організаційно-управлінські фактори та чинники виникнення корупції
3. Соціально-психологічні фактори та чинники виникнення корупції

Модуль 2. Місце антикорупційної політики у системі національних інтересів

Тема 2.1. Участь України в міжнародному співробітництві у сфері запобігання та протидії корупції

1. Напрямки міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю
2. Участь України у міжнародних організаціях у сфері запобігання і протидії корупції

Тема 2.2. Правові засади реалізації антикорупційної політики в Україні та місце серед них адміністративно-правового регулювання

1. Національні джерела правового регулювання реалізації антикорупційної політики
2. Міжнародно-правові стандарти протидії корупції
3. Парадигма державної антикорупційної політики та недоліки нормативно-правового регулювання реалізації державної антикорупційної політики

Тема 2.3. Напрями адміністративної реформи в контексті удосконалення антикорупційної політики в Україні

1. Перешкоди на шляху узгодження антикорупційної політики України з напрямами адміністративної реформи
2. Перспективні напрями адміністративної реформи, з врахуванням особливостей антикорупційної політики в Україні

Модуль 3. Місце антикорупційної політики у системі національних інтересів

Тема 3.1. Публічна служба та корупційні ризики

1. Структурно-функціональна характеристика апарату публічного управління
2. Аналіз ризиків і потенційних сфер зловживань у системі публічної служби.
3. Етичні кодекси в системі публічної служби як інструменти запобігання корупції
4. Декларування доходів службовців як метод запобігання корупції.

Тема 3.2. Механізми запобігання корупції в органах публічної влади

1. Поняття та складові механізму запобігання корупції в органах публічної влади
2. Характеристика основних інструментів механізму запобігання корупції в органах публічної влади
3. Шляхи удосконалення механізмів запобігання корупції в органах публічної влади

Модуль 4. За крок до корупції: врегулювання конфлікту інтересів**Тема 4.1. Конфлікт інтересів як корупціогенний фактор.**

1. Поняття та загальна характеристика конфлікту інтересів у публічному управлінні.
2. Потенційний та реальний конфлікт інтересів, їх розмежування.
3. Аналіз вітчизняного законодавства щодо конфлікту інтересів у публічних інституціях.

Тема 4.2. Психологічна складова конфлікту інтересів

1. Рівні проявів та типологія конфліктів
2. Технологія прогнозування, запобігання та профілактики конфліктів
3. Етичні аспекти конфлікту інтересів у публічному управлінні.

Тема 4.3. Запобігання та врегулювання конфлікту інтересів у публічних інституціях

Конфлікт інтересів на державній службі: шляхи і методи запобігання та вирішення
 Законодавче регулювання конфлікту інтересів на публічній службі в Україні
 Зарубіжний досвід регулювання конфлікту інтересів на публічній службі: здобутки для України

Модуль 5. Міжнародні стандарти та світова практика запобігання корупції на публічній службі**Тема 5.1. Міжнародні стандарти запобігання корупції на публічній службі**

1. Рівні сприйняття та імплементації міжнародних стандартів і позитивного зарубіжного досвіду щодо запобігання та протидії корупції
2. Зміст основних міжнародних договорів у сфері боротьби з корупцією

Тема 5.2. Світова практика запобігання корупції на публічній службі

1. Належна зарубіжна практика запобігання та протидії корупції в сфері публічної служби
2. Попередження корупції у державному управлінні на прикладі Швейцарії
3. Позитивна практика Латвійської Республіки в сфері запобігання та протидії корупції на публічній службі
4. Доступ до публічної інформації як метод боротьби з корупцією в Польщі
5. Досвід США щодо запобігання та протидії корупції на державній службі

Модуль 6. Участь громадськості у механізмі запобігання корупції**Тема 6.1. Міжнародні стандарти участі громадськості у механізмі запобігання корупції**

1. Роль та можливості участі громадянського суспільства у запобіганні корупції
2. Конвенція про доступ до інформації, участь громадськості в процесі прийняття рішень та доступ до правосуддя з питань, що стосуються довкілля
3. Конвенція ООН проти корупції.
4. Кодекс кращих практик участі громадськості у процесі прийняття рішень

Тема 6.2. Національне правове регулювання участі громадськості у механізмі запобігання корупції

1. Правове регулювання участі громадськості у формуванні та реалізації державної антикорупційної політики в Україні здійснюється на конституційному та законодавчому рівнях.
2. Формування антикорупційної культури українського суспільства

Модуль 7. Суб'єкти формування та реалізації державної антикорупційної політики

Тема 7.1. Органи державної влади як суб'єкти формування державної антикорупційної політики

1. Верховна Рада України, Президент України і Кабінет Міністрів України як суб'єкти формування та реалізації державної антикорупційної політики
2. Антикорупційний потенціал судової влади
3. Служба безпеки України як суб'єкт запобігання та протидії корупції
4. Міністерство юстиції України як суб'єкт запобігання і протидії корупції

Тема 7.2. Система державних антикорупційних органів

1. Спеціально уповноважені суб'єкти у сфері протидії корупції прокуратури та Національної поліції .
2. Національне антикорупційне бюро України
3. Національне агентство з питань запобігання корупції
4. Державне бюро розслідувань як суб'єкт запобігання та протидії корупції.

Модуль 8. Сутність та види юридичної відповідальності за корупційні та пов'язані з корупцією правопорушення

Тема 8.1. Правова характеристика корупційного та пов'язаного з корупцією правопорушення

1. Поняття та класифікація корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних із корупцією
2. Відмежування корупційних правопорушень від правопорушень, пов'язаних із корупцією

Тема 8.2. Юридична відповідальність за вчинення корупційних та пов'язаних із корупцією правопорушень

1. Загальна характеристика та підстави юридичної відповідальності за вчинення корупційних та пов'язаних із корупцією правопорушень
2. Види юридичної відповідальності за вчинення корупційних та пов'язаних із корупцією правопорушень

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Шкала оцінювання підвищення кваліфікації: 100 балів. Сертифікат про підвищення кваліфікації за програмою видається за умови отримання не менше 60 балів.

Розподіл рейтингових балів за видами навчальної роботи:

- відвідування лекцій - ~ 10 балів
- самостійна робота - ~ 20 бали
- виконання самостійної роботи за результатами опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних та інших матеріалів (читання) - ~ 30 балів,
- виконання поточних контрольних робіт - ~ 10%
- підсумковий контроль - ~ 30 балів

ЛІТЕРАТУРА, ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ, ОБОВ'ЯЗКОВІ ДЛЯ ОПРАЦЮВАННЯ

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>
2. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014. № **1700-VII** URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>.
3. Методичні рекомендації щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, затверджені рішенням НАЗК від 29.09.2017 №839. URL: <https://nazk.gov.ua/metodychnirekomendaciyi>.
4. Бисага Ю.М., Белов Д.М., Берназюк І.М., Марцеляк О.В., Натуркач Р.П. Корупція як цивілізаційний феномен: причини та шляхи подолання: монографія Держ. ВНЗ Ужгород. нац. ун-т. Ужгород: Гельветика, 2016. 199 с.
Професійна етика публічної служби та запобігання конфлікту інтересів [Текст] : навч. посіб. / Голов. упр. держ. служби України, Порог. прогр. корпорації "Виклики тисячоліття" (МСС) щодо зниження рівня корупції в Україні. - К. : [Шк. вищ. корпусу держ. служби], 2010. - 67 с.